

Perä-Pohjolainen

N:o 100 – 5.9.1899

Naisten yhteispyrinnöt.

(Teoksesta Suomalaiset Amerikassa).

Tuskin missään maassa arvostetaan nainen niin korkealle kuin Ameriikassa. Ritarillinen on amerikkalainen luonne, ritarillinen, vaikka muuten raakuutta siinä esiintyisikin. Ensimmäisiä huomioita, minkä muukalainen Amerikkaan tultuaan tekee, on juuri tuo naisen erikoisasema. Itävaltioissa näyttää se vähän samallaiselta hemmoittelulta, mitä Euroopassakin on nähtävänä. Naista pidetään vielä jonkinlaisena korukaluna. Mies on valmis osoittamaan hänelle kaikkea kohteliaisuutta, mutte sittenkin pitää häntä henkisesti kypsimmämpänä. Tämä ilmenee muun muassa selvästi Amerikan vanhan siivistysvaltion, Massachusettsin käytöksessä. Kerta toisensa perästä on siellä otettu esille kysymys yleisen äänestys-oikeuden myöntämisestä naisille. Kaikilla kohteliaisuuksilla on se aina tullut ewätyksi. Nainen saa wapaasti olla kodin haltijana jopa käskijänä, yhteiskunnallisessakin elämässä suodaan hänelle paljon wapauksia, mutta waltiollista tasaarwoisuutta ei tunnusteta.

Lännessä, niin, juuri tuolla ”willissä” lännessä on naisen asema toinen. Siellä tawataan vähemmän hemmoittelua, mutta enemmän todellisen tasaarwoisuuden tunnustamista. Onpa jo kolmessa waltiossa, Wyomingissa, Idahossa ja – mormooniwaltiliossa Utahissa annettu naiselle täysi äänestys-oikeus.

Mutta vaikka tällaista eroa woidaankin huomata naisen asemassa idän ja lännen waltioissa, on se kumminkin yhteistä, että naisen arwo yleensä Ameriikassa on suurempi kun Euroopassa. Eikä tässä tarwitse ottaa huomioon jotakin naisen eri säätyluokkaa. Palwelustyttökään ei ole eroitettuna tästä yleisestä arwonannosta. Siinä onkin suuri ero vanhan ja uuden mailman naisarwostelun välillä. Palwelija luetaan perheen jäseneksi ja hän kohdellaan sellaisena.

Suomalainen nainen, joka on tullut Amerikkaan, kuten muutkin siirtolaiset, ansaitsemaan ja pääasiallisesti on palwelustoimissa, oiwaltaa heti asemansa erillaisuuden entiseen nähden. On oikein omituista nähdä miten pian hän tottuu outoihin oloihin. Tyttösemme Amerikassa eiwät ole kaikkeen tyytywäisiä, tahdottomia olentoja, waan

Naisten yhteispyrinnöt.

(Teoksesta Suomalaiset Amerikassa).

Tuskin missään maassa arvostetaan nainen niin korkealle kuin Ameriikassa. Ritarillinen on amerikkalaisen luonne, ritarillinen, vaikka muuten raakuutta siinä esiintyisikin. Ensimmäisiä huomioita, minkä muukalainen Amerikkaan tultuaan tekee, on juuri tuo naisen erikoisasema. Itävaltioissa näyttää se vähän samallaiselta hemmoittelulta, mitä Euroopassakin on nähtävänä. Naista pidetään vielä jonkinlaisena korukaluna. Mies on valmis osoittamaan hänelle kaikkea kohteliaisuutta, mutte sittenkin pitää häntä henkisesti kypsimmämpänä. Tämä ilmenee muun muassa selvästi Amerikan vanhan siivistysvaltion, Massachusettsin käytöksessä. Kerta toisensa perästä on siellä otettu esille kysymys yleisen äänestys-oikeuden myöntämisestä naisille. Kaikilla kohteliaisuuksilla on se aina tullut ewätyksi. Nainen saa wapaasti olla kodin haltijana jopa käskijänä, yhteiskunnallisessakin elämässä suodaan hänelle paljon wapauksia, mutta waltiollista tasaarwoisuutta ei tunnusteta.

tuntewat arwonsa ja osaawat waatia sen mukaista kohtelua. Tarkaan walitsewat he palweluspaikkansa ja muuttawat melkein liiankin usein, kun kaikki ei ole heidän mielensä mukaan.

Palweluksessa ollessaan on heillä runsaasti wapaa-aikoja, joita kehoitetaan heidän käyttämään omaksi hywäkseen. Toisilta saawat he esimerkkejä siitä, miten nuo wapaa-ajat owat käytettävät.

Mutta nämä esimerkit eiwät läheskään aina ole hywiä. Päinwastoin ne usein wiewät hywin harhaan. Siirtolaisillamme yleensä on vielä wäärä käsitys wapaudesta. Monessa suomalaisessa

kodissa, joissa palvelustytöt tavallisesti wietätävät vapaa-aikansa, työnnetään wastatulleelle Suomen neidolle olutlasi käteen ja sanotaan: ”Tässä maassa on tapana, että naisetkin juovat biiriä. Ethän sinä tunne Amerikassa olewasikaan, jos et tätä juo.” Kokonaan wäärällä tawalla selitetään wapaan maan, ”frii kontrin” vaatimukset. Moni tyttönen näistä uskotteluista erehtyy, ottaa lasin, vaikka omassa mielessään se wäärältä saattaa tuntuakin. Ja lasin jälkeen woipi monta muuta erehdyistä tulla.

Wilkasluontoiselle tytölle tahtoo olla waarana sekin, että Ameriikassa ei ole seurapiirin suhteen ollut niin paljon tilaisuutta walitsemiseen kun olisi tarpeen. Wasta nyt kun on raittius kaswanut, on walitsemistilaisuutta tullut. Mutta tässä ei olla wielä niin tarkkoja. Waikkakin jo useassa paikassa on raittiusseuroja ja raittiita koteja, on kewytmielisemmät huwitilaisuudet pahoja houkuttelijoita. Monen huwihaluisen nuoren tytön mielestä owat raittiusseurat liian wakawia. Tekisi mieli päästä tanssin pyörteeseen ja sitä ei suosita raittiusseuroissa, kuten onkin luonnollista. Näin suostuu nuori tyttönen menemään tansseihin, missä sellaisia on. Ja niitä ei suomalaisten kesken löydy muualla kun kapakkain perähuoneessa.

Waarallisen askeleen ottawat tytöt silloin, kun astuwat kapakkatansseihin. Moni on sitä katkerasti saanut katua. Siirtolaiselämän raaisuttamiseen on noilla tansseilla ollut mitä suurin vaikutus.

Mutta sitte on raittiustyö yhä ankarammin sotinut noita huwitilaisuuksia vastaan ja onkin parhaimman osan kansasta saanut niistä wieroitetuksi pois. Ensin on se koettanut wetää niistä naiset ja heidän mukanaan on sitte nuorukaisetkin tulleet. Näin on wiime aikoina käynyt, ja nyt jo useimmissa paikoissa halweksitaan kapakkatansseissa kulkijoita.

Raittiusseurain siwulla on muutamissa paikoin syntynyt naisyhdistyksiäkin, joiden tarkoituksena on juuri naisten siwistäminen ja jalompiin ajatuksiin nostaminen. Ne koettawat siirtolaisillemme opettaa, etää joskin naisella Ameriikassa on suuremmat oikeudet ja wapaudet, täytyy niitä seurata myös suuremmat welwollisuudet. Kun siirtolaisnaiset niin pian tuntewat uudet oikeutensa ja wapautensa, on heidän myös welwollisuuksia opittawa, on henkisesti korkeampiin tarkoitukseen pyrittävä.

Tärkeä on työala Amerikan suomalaisilla naisyhdistyksillä ja toiwottawa on, että niitä

enemmän syntyy ja wilkkaasti rupeawat liikkuamaan toiminta-alallaan.

On luonnollista, että siirtolaisnainen tuntee itsensä Ameriikassa yksinäisemmäksi kuin mies. Omaiset ja kotiperhehän owat hänelle rakkaampia. Ei ole äidin hellää kättä waalimassa, ei ole sisaret tai lapsuudentuttawat ottamassa osaa suruihin ja iloihin. Palweluspaikassa, vaikka siellä hywä hoito onkin, tuntee tyttö itsensä kowin yksinäiseksi. Ymmärtää kieltä waan wajanaisesti, warsinaiset puhekumppanit woiwat olla pitkänkin matkan päässä. Kun sitte noista perheistä, jonne tytöt vapaa-aikoinaan keräytyvät, useinkin wälitetään liian wähän henkisyydestä, ei kumma, että ajattelewimmat naiset suosiwat naisyhdistyksiä ja löytäwät niiden kokouksissa henkisesti miellyttävää seuraa, ja kaupauksen tunne hälwenee.

On kummallista, että joihinkin myös Ameriikan suomalaisten keskuudessa toimiwiien seuran apukassoihin eiwät pääse naiset osallisiksi. Ja sairauden sattuessa on yksinäinen suomalainen palvelustyttö hywin turwaton. Mahdotonta on, että perhe, jonka palveluksessa hän on, woipi kauwemmin pitää sairasta luonaan. Turwaan saanti on tällaisia tapauksia warten hywin tarpeen. Täsäkin on naisyhdistyksille erinomainen työala.

Ja näille perustuksille owat Amerikan suomalaiset naisyhdistykset toimintansa rakentaneet. Monta niitä ei kyllä olekaan. Huomattawimmat owat Calumetin, New Yorkin ja Minneapolin naisyhdistykset. Calumet on tässä, kuten monissa muissa pyrinnöissä, pääpaikka. Sikkäläinen naisyhdistys on osoittanut wilkkainta toimintaa. Jos tahtoisin tehdä eroituksen näiden yhdistysten työtawasta, sanoisin että Calumetin yhdistys on henkisempi; New Yorkin käytännöllisempi. Tarkoiton, että ensinmainitussa yhdistyksessä työskennellään enemmän naisen henkisen tilan kohottamiseksi, ja jälkimmäinen toimii pääasiallisesti auttawana sisarseurana. Tämä tapahtuu paikkakuntain eri vaatimuksista ja niistä kywyistä, mitä kullakin on käytettävänä. Calumetin yhdistys pitää henkisesti ohjelmarikkaita kokouksia ja panee toimeen oppikursseja y.m. New Yorkissa maksaa kukin jäsen pienen jäsenmaksun ja on sitte turwattu mahdollisissa onnettomuuden, kuten sairauden y.m. kohtauksissa. Minneapolin naisyhdistys on myöskin osoittanut työskentelewänsä kaswattawana sekä auttawanakin sisaryhdistyksenä.

Calumetin suomalainen naisyhdistys kustan-

taa erityistä Naisten Lehteä, joka on vielä waan pieni yritys oman äänenkannattajan alalla, mutta sellaisenakin on paljon walaissut asiaa ja selwentänyt yhdistysten tarkoituksia.

Myöskin San Franciscossa, Astoriassa sekä muuallakin on sisarseuroja, jotka jäseniään turwaawat sairauden y.m. sattuessa. Näistä on San Franciscon seura warttunein ja on erittäin hywällä aineellisella kannalla.

Eteenpäin siis mennään tälläkin alalla Ameriikan suomalaisten keskuudessa. Alulla kyllä wasta ollaan, waan toiwoa sopii, että kehitystä jatkuu. Sitä mukaa kun jäsenten omat woimat warttuwat, myöskin yhdistysten toiminta laajenee ja henkisentyy. Ja sitte kun useampia seuroja syntyy sekä nämä muodostuwat keskenään yhteiseksi liitoksi, woidaan jo Ameriikan suomalaisilta naisilta enemmän odottaa.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L